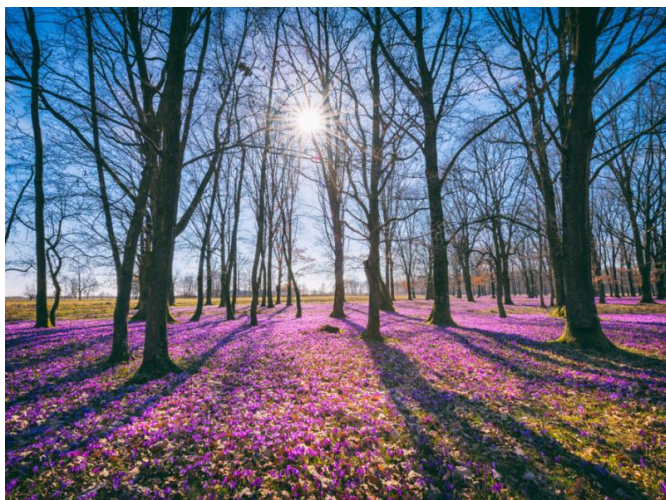

Rok szkolny 2021/2022

Marzec

Marzec –trzeci miesiąc w roku, według kalendарza gregoriańskiego ma 31 dni. W marcu następuje na półkuli północnej równonoc wiosenna, a na południowej równonoc jesienna. Meteorologicznie jest to w Polsce miesiąc wiosenny^[1]. Obecna polska nazwa pochodzi prawdopodobnie za średnio- wysoko- niemieckim pośrednictwem: marz od łacińskiej nazwy tego miesiąca — Martius, . miesiąc Marsa.

Rysunek źródło: https://zasoby.ekologia.pl/artykulyNew/26302/xxl/shutterstock-1046652328_800x600.jpg

Dziękuję bardzo za uwagę! ☺

Patrycja Laskomska z klasy VI

W numerze:

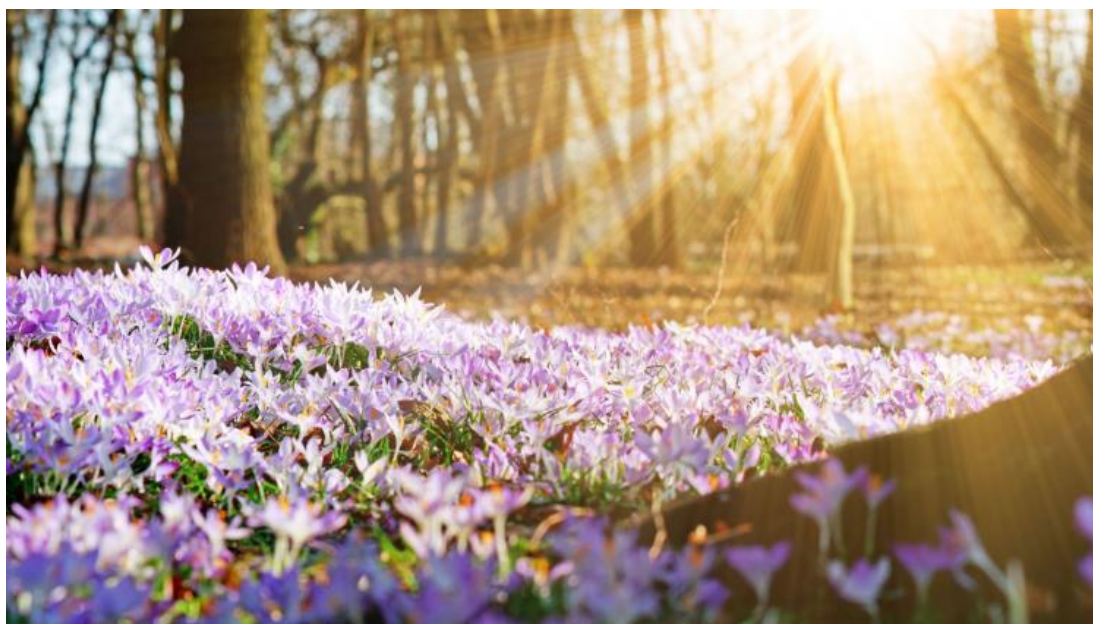
Marzec	strona 1
Wiosna	strona 2
Dzień Kobiet i Dzień Mężczyzn	strona 3, 4
Idy marcowe	strona 5
Światowy Dzień liczby Pi	strona 6, 7
Dzień Teściowej	strona 8,9
Ostatki	strona 9, 10
Międzynarodowy Dzień Inwalidy	strona10
Dzień Teatru	strona 11, 12
Światowy Dzień Poezji	strona 12, 13
Światowy Dzień Wody	strona 14
Covid- 19	strona 15, 16, 17

Wiosna

– jedna z czterech pór roku w przyrodzie, w strefie klimatu umiarkowanego. Charakteryzuje się umiarkowanymi temperaturami powietrza z rosnącą średnią dobową oraz umiarkowaną ilością opadu atmosferycznego.

Przysłowia na wiosnę:

- „A po lutym marzec spieszy, koniec zimy wszystkich cieszy”
- „Gdy dzika gęś w marcu przybywa, ciepła **wiosna** bywa”
- „Kto w marcu zasieje, ten się na **wiosnę** śmieje”
- „W marcu jak w garncu”
- „Na marzec narzeka każdy starzec”
- „Gdy w marcu topnieje, to na **wiosnę** mróz bieleje”

Autor: Cyprian Rutecki

Źródło: Wikipedia

Źródło grafiki: naukawpolsce.pl

Dziękuję za uwagę 😊

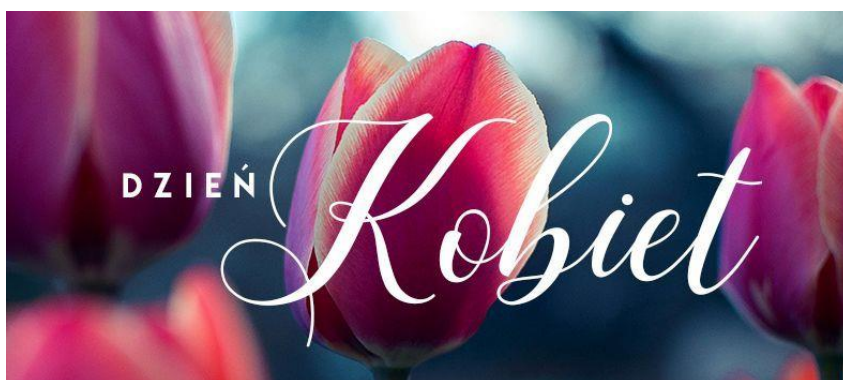
Dzień kobiet

Początki Międzynarodowego Dnia Kobiet wywodzą się z ruchów robotniczych w Ameryce Północnej i Europie. Najwcześniejsze obchody Dnia Kobiet, nazywane obecnie Narodowym Dniem Kobiet(ang.), odbyły się 28 lutego 1909 roku w Nowym Jorku. Zorganizowany został przez Socjalistyczną Partię Ameryki zgodnie z sugestią sufrażystki Theresy Malkiel(ang.). Początkowo twierdzono, że dzień ten upamiętnia protest kobiet pracujących przy produkcji odzieży w Nowym Jorku w dniu 8 marca 1857 roku, jednak zdaniem ekspertów był to mit mający na celu odseparowanie Międzynarodowego Dnia Kobiet od jego socjalistycznego pochodzenia.

W sierpniu 1910 roku zorganizowano Międzynarodową Socjalistyczną Konferencję Kobiet(ang.) przed posiedzeniem generalnym Drugiej Międzynarodówki Socjalistycznej w Kopenhadze, w Danii. Niemieckie delegatki Clara Zetkin, Käte Duncker, Paula Thiede i inne, zainspirowane częściowo przez amerykańskie socjalistki, zaproponowały ustanowienie corocznego "Dnia Kobiet". Miał on służyć krzewieniu idei praw kobiet oraz budowaniu społecznego wsparcia dla powszechnych praw wyborczych dla kobiet. W konferencji udział wzięło ponad 100 uczestniczek z 17 krajów. Ustanowienie Dnia Kobiet zostało przyjęte w drodze anonimowego głosowania, bez ustalania dokładnej daty jego obchodów.

Sufrażystki w Krakowie – Dzień Kobiet 1911 r.

19 marca 1911 roku po raz pierwszy Międzynarodowy Dzień Kobiet obchodzono w Austrii, Danii, Niemczech i Szwajcarii. Domagano się prawa kobiet do głosowania i obejmowania stanowisk publicznych, praw kobiet do pracy i szkoleń zawodowych oraz zaprzestania dyskryminacji w miejscu pracy. 25 marca tego roku wiele robotnic zginęło w pożarze fabryki

Triangle Shirtwaist.

źródło:go.wroclaw.pl

Autor: Kacper Puza

Dzień Kobiet i dzień Mężczyzn

Międzynarodowy Dzień Kobiet obchodzimy 8 marca, a mężczyzn 10 marca. W te święta szanujemy oraz wyrażamy osoby w niektórych obowiązkach co znaczy o nas dobre wychowanie i szacunek. Np. w przypadku dnia kobiet mężczyzna (mąż, syn itp.) Może zastąpić ją w robieniu obiadu lub innej czynność, którą dana osoba robi. Podobnie jest u mężczyzn oczywiście. Wypada jeszcze płci przeciwnej podarować mały upominek. Każdy może to świętować inaczej.

Rysunek

[https://img.pixers.pics/pho_wat\(s3:700/FO/48/14/90/57/700_FO48149057_4b75e1440a570025f5aa5a88b289af87.jpg,700,569,cms:2018/10/5bd1b6b8d04b8_220x50-watermark.png,over,480,519,jpg\)/naklejki-ilustracja-chlopiec-i-dziewczynka.jpg.jpg](https://img.pixers.pics/pho_wat(s3:700/FO/48/14/90/57/700_FO48149057_4b75e1440a570025f5aa5a88b289af87.jpg,700,569,cms:2018/10/5bd1b6b8d04b8_220x50-watermark.png,over,480,519,jpg)/naklejki-ilustracja-chlopiec-i-dziewczynka.jpg.jpg)

Źródło:

Dzień Kobiet ustanowiono w roku 1910 - jako wyraz szacunku dla ofiar walki o równouprawnienie kobiet. Dwa dni później przypada Międzynarodowy Dzień Mężczyzn. To stosunkowo nowe święto po raz pierwszy obchodzono 1999 roku. Dla firm te dwie daty oznaczają jedno.

Dziękuję za uwagę! ☺ Patrycja Laskowska z klasy V

Idy marcowe

Idy marcowe (łac. *Idus Martiae*, także *Idus Martii*) – w kalendarzu rzymskim środek miesiąca przypadający piętnastego dnia marca¹.

Tego dnia hucznie obchodzono święto rzymskiego boga wojny – Marsa. Odbywały się wtedy parady wojskowe i przegląd wojsk¹.

Idy marcowe są szczególnie znane, ponieważ podczas tego święta w 44 roku p.n.e. Juliusz Cezar został zamordowany, otrzymując 23 pchnięcia sztyletem, zadane przez grupę ok. 60 zamachowców, w tym jego przyjaciela, Brutusa

Autor: Marcin Skwarski

Źródła: Wkipedia wolna encyklopedia

Światowy Dzień Liczby Pi

Dzień Liczby Pi – święto obchodzone corocznie, głównie w amerykańskich kręgach akademickich i szkolnych (lokalnie w Polsce)[1][2][3]. Datę święta wybrano na 14 marca z powodu skojarzenia z pierwszymi cyframi rozszerzenia dziesiętnego liczby pi, jako że data „14 marca” zapisywana jest w USA jako „3.14”.

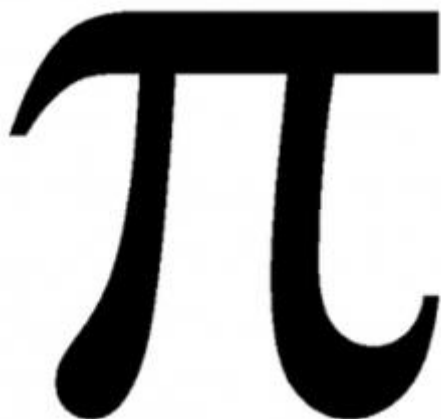
Pierwsze obchody tego dnia miały miejsce w 1988 roku w muzeum nauki Exploratorium w San Francisco, z inicjatywy Larry’ego Shawa. W języku angielskim słowa pi oraz pie (ciasto, placek) mają taką samą wymowę, a placki często są okrągłe. Z tego powodu w Dniu Liczby Pi podawanymi daniami są pizza pie (placki pizzy), apple pie i inne podobne ciasta.

Źródła : <https://www.zsujanowice.edu.pl/swiatowy-dzien-liczby-pi-%CF%80-14-marca/> i <https://www.zsujanowice.edu.pl/swiatowy-dzien-liczby-pi-%CF%80-14-marca/>

Autor : Hubert Lipnicki z klasy V

Światowy Dzień Liczby Pi

Święto obchodzone corocznie, głównie w amerykańskich kręgach akademickich i szkolnych (lokalnie w Polsce). Datę święta wybrano na 14 marca z powodu skojarzenia z pierwszymi cyframi rozszerzenia dziesiętnego liczby pi, jako że data „14 marca” zapisywana jest w USA jako „3.14”.

Pierwsze obchody tego dnia miały miejsce w 1988 roku w muzeum nauki Exploration w San Francisco, z inicjatywy Larry’ego Shawa. W języku angielskim słowa *pi* oraz *pie* (ciasto, placek) mają taką samą wymowę, a placki często są okrągłe. Z tego powodu w Dniu Liczby Pi podawanymi daniami są *pizza pie* (placki pizzy), *apple pie* i inne podobne ciasta.

Ze względu na inny sposób zapisu daty w Europie, święto to nie jest zbyt popularne na tym kontynencie. Za to 22 lipca obchodzony jest [dzień aproksymacji \$\pi\$](#) , według sposobu zapisu daty $22/7 \approx 3,1428$.

W Polsce obchodzi się [Dzień Matematyki](#), który przypada 12 marca. Każdego roku bierze w nim udział kilka tysięcy szkół.

Dzień Teściowej

Dzień Teściowej – coroczne święto, obchodzone w Polsce 5 marca.

Święto zostało ustanowione w 80. latach XX wieku. Pierwszy raz Dzień Teściowej był obchodzony we Francji.

Powstało jako wyraz szacunku i wdzięczności synowej lub zięcia wobec teściowej (matka żony) lub świekry (w starop. matka męża) za jej obecność, zainteresowanie i pomoc w wychowaniu dzieci, utrzymaniu wspólnego gospodarstwa domowego, rozwiązywaniu problemów itp.

Początkowo święto miało charakter medialny, ale obecnie coraz częściej jest traktowane w Europie jako ważne święto rodzinne.

Autor: Cyprian Rutecki

Źródło, grafika: Wikipedia, Demotywatory.pl

Dziękuję za uwagę

Dzień Teściowej, przypadający na 5 marca, obchodzimy już od przeszło 40 lat. Święto pojawiło się w kalendarzu jeszcze w latach 80. ubiegłego wieku. Pierwszy raz ten dzień świętowano we Francji.

Dominika Cora z klasy V

Ostatki

Ostatki, zapusty – słowo to oznacza ostatnie dni karnawału zaczynające się w tłusty czwartek, a kończące się zawsze we wtorek, zwany w Polsce „śledzikiem”. Następny dzień – Środa Popielcowa – oznacza początek wielkiego postu i oczekiwania na Wielkanoc. Obydwa święta są świętami ruchomymi.

W *ostatki* urządza się ostatnie huczne zabawy, bale przed nadchodzącym okresem wstrzemięźliwości.

Największym balem karnawałowym jest karnawał w Rio de Janeiro rozpoczynający się w ostatni piątek przed Środą Popielcową i trwający przez pięć dni aż do środy nad ranem.

Autor: Cyprian Rutecki

Źródło: Wikipedia

Źródło grafiki: restauracjastruna.pl

Dziękuję za uwagę 😊

Międzynarodowy Dzień Inwalidy

Święto obchodzone corocznie w 3. niedzielę marca ustanowione przez Międzynarodową Organizację Pracy.

Wydarzeniem inicjującym ustanowienie dnia była katastrofa górnicza 8 sierpnia 1956 roku w kopalni węgla kamiennego Bois du Cazier w Marcinelle w Belgii, w wyniku której śmierć poniosło 262 górników pochodzących z 12 krajów, a część doznała poważnych obrażeń zostając inwalidą.

Prawdopodobnie jest to najstarsze święto poświęcone osobom niepełnosprawnym w wyniku wypadków przy pracy.

Autor: Cyprian Rutecki

Źródło, grafika: Wikipedia

Dziękuję za uwagę 😊

Międzynarodowy Dzień Teatru Niedziela 27 marca

Historia

Dzień Teatru ustanowiono w czerwcu 1961 roku podczas 9. światowego kongresu Międzynarodowego Instytutu Teatralnego (*International Theatre Institute – ITI*) w Helsinkach (działającego pod auspicjami UNESCO). Jego ustanowienie zaproponował Arvi Kivimaa, prezydent Fińskiego Instytutu ITI. Dzień obchodów ustalono na 27 marca, w rocznicę otwarcia Teatru Narodów (Theatre of Nations) w Paryżu. Od tego czasu Dzień Teatru jest obchodzony corocznie przez ponad sto narodowych ośrodków ITI na całym świecie.

Obchody

Obchody Światowych Dni Teatru mają na celu realizację statutowych zobowiązań ITI. W statucie czytamy m.in.: „ITI powstało w celu promocji i międzynarodowej wymiany informacji na temat teatru, pobudzenia kreacji i zwiększenia współpracy ludzi teatru; uświadomienia opinii publicznej wagi sztuki i artystycznej kreacji w życiu codziennym, w celu wzmocnienia przyjaźni i więzi międzyludzkich.”

27 marca, co roku, rozsyłana jest wiadomość, tłumaczona na ponad 20 języków, od wybitnego człowieka teatru zawierająca jego przemyślenia na temat teatru i światowej harmonii. Pierwszą taką wiadomość wysłał w 1962 roku Jean Cocteau. Tego dnia odbywają się specjalne spotkania, sympozja, przedstawienia teatralne itp. poświęcone znaczeniu i problemom teatru. W 2007 roku główne obchody Światowego Dnia Teatru odbyły się w paryskiej siedzibie UNESCO.

Opracowała: Milena Goniszewska z klasy VI

Światowy Dzień Poezji

Światowy Dzień Poezji – święto obchodzone corocznie 21 marca, ustanowione przez UNESCO jesienią 1999 roku. Główne uroczystości tego święta odbywają się w Paryżu. Celem tego dnia jest promocja czytania, pisania, publikowania i nauczania poezji na całym świecie. UNESCO zadeklarowało, że ten dzień ma "dać nowy impuls, aby docenić poezję oraz poprzeć krajowe, regionalne i międzynarodowe ruchy poetyckie".

Dzień Poezji był kiedyś obchodzony 5 października. W drugiej połowie XX wieku społeczność światowa zaczęła go obchodzić 15 października, w dniu urodzin Wergiliusza, wybitnego poety starożytnego Rzymu. Tradycja obchodów tego święta w październiku utrzymuje się w wielu krajach, czasem w innym dniu lub w listopadzie.

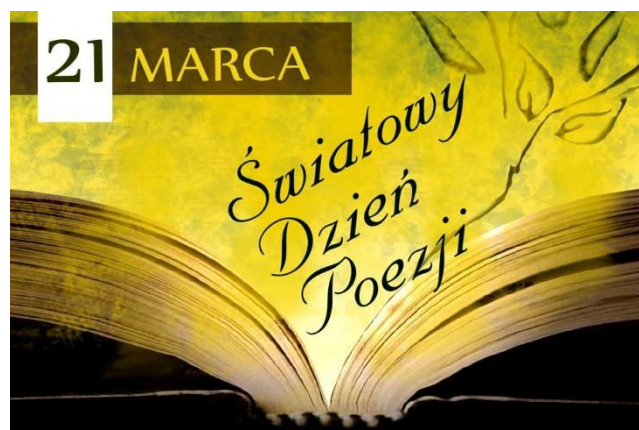
W Stanach Zjednoczonych i Kanadzie kwiecień jest miesiącem poezji.

Autor: Cyprian Rutecki

Źródło: Wikipedia

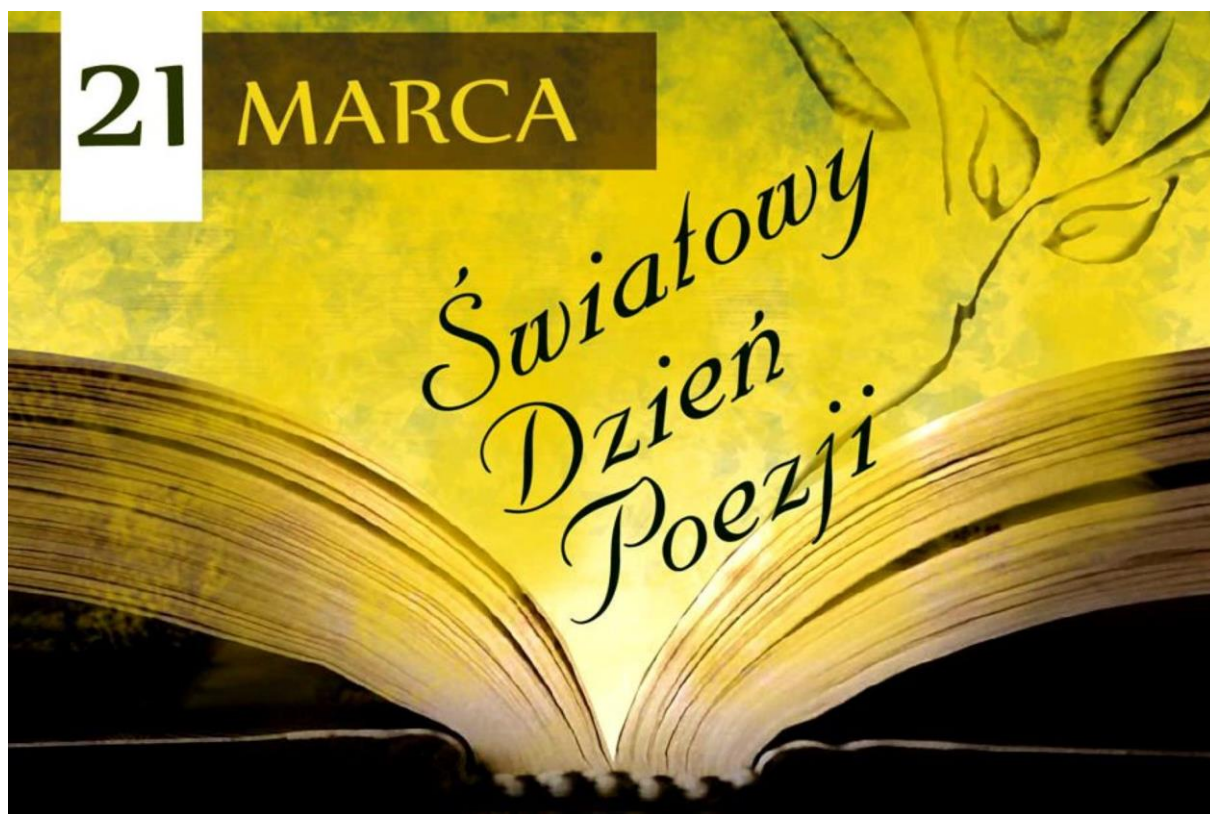
Źródło grafiki: ksiaznicaplocka.pl

Dziękuję za uwagę 😊

Międzynarodowy Dzień Poezji

Światowy Dzień Poezji – święto obchodzone corocznie 21 marca, ustanowione przez UNESCO jesienią 1999 roku. Główne uroczystości tego święta odbywają się w Paryżu. Celem tego dnia jest promocja czytania, pisania, publikowania i nauczania poezji na całym świecie. UNESCO zadeklarowało, że ten dzień ma "dać nowy impuls, aby docenić poezję oraz poprzeć krajowe, regionalne i międzynarodowe ruchy poetyckie".

Rysunek Źródło: <https://ksiaznicaplocka.pl/wp-content/uploads/2020/03/dpoez.jpg>

Dziękuję bardzo za uwagę! 😊

Patrycja Laskowska z klasy VI

Światowy Dzień Wody

Światowy Dzień Wody ([ang.](#) World Water Day) – [święto](#) ustanowione przez [Zgromadzenie Ogólne ONZ](#) rezolucją z 22 grudnia 1992, obchodzone corocznie [22 marca](#).

Powołane zostało w czasie konferencji [Szczyt Ziemi 1992](#) (UNCED) w [Rio de Janeiro](#) w [Brazylji](#), w ramach [Agendy 21](#). Powodem był fakt, że ponad miliard ludzi na świecie cierpi z powodu braku dostępu do czystej [wody pitnej](#).

Ideą obchodów jest uświadomienie [państwom członkowskim](#) wpływu prawidłowej [gospodarki wodnej](#) na ich kondycję gospodarczą i społeczną.

2019 – Nie pominąć nikogo

Obchody koncentrowały się na dostępie do wody dla grup zmarginalizowanych, takich jak kobiety, dzieci, uchodźcy, autochtoni, niepełnosprawni i wielu innych.

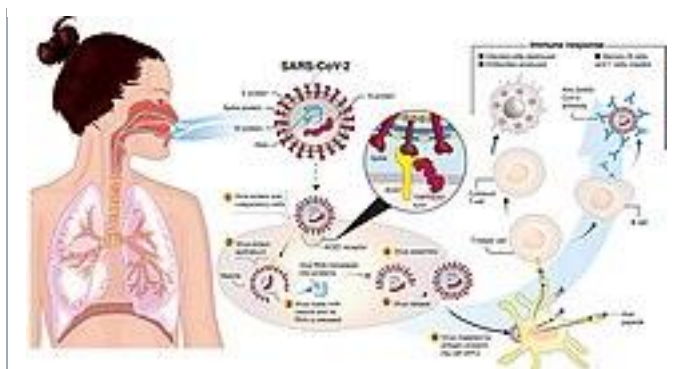
2018 – Natura dla wody

Obchody koncentrowały się na poszukiwaniu naturalnych rozwiązań problemów związanych z niedoborem wody na świecie.

Źródła: [swiatowy-dzien-wody.jpg \(1024x683\)](#) ([miastozwizja.pl](#)) i Światowy Dzień Wody – Wikipedia, wolna encyklopedia

Autor : Hubert Lipnicki Kl.5 2021

COVID-19

Objawy choroby

Czynnik chorobotwórczy

Nazwa	wirus SARS-CoV-2
Śmiertelność	globalnie (IFR) – 0,5–1% ^[1]

Epidemiologia

Droga szerzenia	kropelkowa
Liczba zachorowań/rok w Polsce według PZH	Globalnie – 470mln. (stan na 19 grudnia 2021)
Występowanie	początkowo Wuhan(Chiny) ^{[2][3]} , obecnie cały świat

Prawo

Przymusowe leczenie	tak
Podlega zgłoszeniu WHO	tak

COVID-19

układu oddechowego wywołana zakażeniem wirusem SARS-CoV-2.

Została po raz pierwszy rozpoznana i opisana w listopadzie 2019, w środkowych Chinach(miasto Wuhan, w prowincji Hubei) podczas serii zachorowań zapoczątkowujących pandemię tej choroby.

Standardową metodą diagnozowania zakażenia jest test łańcuchowej reakcji polimerazy w czasie rzeczywistym z odwrotną transkryptazą (RT-qPCR, *real-time* RT-PCR) wykonany z wymazu nosowo-gardłowego lub próbki płwociny, który dostarcza

wyniki w czasie od kilku godzin do dwóch dni. Analiza przeciwciał z próbki surowicy krwi również może być wykorzystana jako metoda diagnostyczna, pozwalająca na otrzymanie wyniku w ciągu kilku dni. Choroba może także zostać zdiagnozowana na podstawie oceny kombinacji objawów, czynników ryzyka oraz wyniku badania [tomografii komputerowej](#) klatki piersiowej, wykazującego cechy zapalenia płuc.

Stanowisko [WHO](#) na podstawie danych z 3 marca 2020 mówi o śmiertelności (CFR – case fatality rate, czyli liczba zgonów na zarejestrowane przypadki zachorowania) na poziomie 3,4%. WHO ogłosiło stan zagrożenia dla zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym w wyniku rozprzestrzeniającej się epidemii COVID-19. 11 marca 2020 WHO uznało serię zachorowań na COVID-19 występującą od listopada 2019 za [pandemię](#).

objawy

Punkt szczepień przeciw COVID-19 w Centrum Sportu [Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego](#)

Przyczyna

Choroba COVID-19 jest powodowana przez wirus [SARS-CoV-2](#), który jest spokrewniony z [wirusem SARS](#)^{[7][23][24]}. Wcześniej był nazywany roboczo „2019-nCoV” (z [ang.](#) *2019 novel coronavirus*).

W listopadzie 2019 po raz pierwszy zdiagnozowano chorobę w [chińskiej](#) prowincji [Hubei](#), której stolicą jest [Wuhan](#). Chińscy naukowcy wskazali, że źródłem nowego [koronawirusa](#) są zwierzęta^[25], a potencjalnym nosicielem pośrednim mogą być [łuskowce](#).

W marcu 2020 roku naukowcy z [Toronto](#), w tym mikrobiolog kliniczny z [Uniwersytetu Toronto](#) dr Robert Kozak, wyizolowali koronawirusa [SARS-CoV-2](#), co stanowiło istotny etap w opracowaniu leku i szczepionek.

Objawy

Większość pacjentów ma łagodne objawy i dobre rokowania. Do typowych początkowych objawów choroby zaliczają się gorączka, suchy kaszel, zmęczenie i płytki oddech. Do mniej częstych objawów należą m.in.: odkrztuszanie plwociny, ból głowy, dreszcze, krwiotłucie, bóle w klatce piersiowej, biegunka, nudności i wymioty, ból gardła. Większość przypadków choroby ma łagodny przebieg, jednak część może prowadzić do zapalenia płuc lub niewydolności wielonarządowej. U niektórych pacjentów występują wyłącznie objawy żołądkowo-jelitowe, co może wynikać z zakażenia drogą pokarmową (np. przez zanieczyszczenie fekaliami).

Rozwijające się zakażenie wirusem może prowadzić do zapalenia płuc, zespołu ostrej niewydolności oddechowej, posocznicy i wstrząsu septycznego oraz do śmierci^{[10][11][35][36]}. Najczęstszy okres wylęgania wirusa wynosi do 14 dni, a jego mediana wynosi 5–6 dni.

Na podstawie danych dostarczonych przez 55 924 potwierdzonych badaniami laboratoryjnymi przypadków zachorowań na COVID-2019 w Chinach, WHO wyszczególniło częstość.

Opracowała: Dominika Cora z klasy V

<p>Lingwizetka Nr 6 20201 2022</p> <p>LUTY 2022 Gazetka szkolna GSP LINGWISTA</p>	<p><u>Zespół redakcyjny:</u> Aleksandra Teclaw z klasy V Cyprian Rutecki z klasy V Dominika Cora z klasy V Patrycja Laskowska z klasy VI Marcin Skwarski z klasy IV Piotr Ptak V Kacper Puza V Hubert Lipnicki V Milena Goniszewska z klasy VI <i>Opiekun: Monika Dołęcka</i></p>
---	---